

C.U.SHAH UNIVERSITY

WADHWAN CITY

University (Winter) Examination -2013

Course Name : B.Ed Sem-I

Subject Name: - Methodology of Geography

Duration :- 2:30 Hours

Date : 11/12/2013

Instructions:-

- (1) Attempt all Questions of both sections in same answer book / Supplementary.
- (2) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (3) Instructions written on main answer Book are strictly to be obeyed.
- (4) Draw neat diagrams & figures (If necessary) at right places.
- (5) Assume suitable & Perfect data if needed.

વિભાગ-૧**પ્રશ્ન-૧ નીચે આપેલ પ્રશ્નનાં ઉત્તર એક-એક વાક્યમાં આપો.****(૧૦)**

૧. ભૂગોળ શિક્ષણનો જ્ઞાનપ્રાપ્તિનો સામાન્ય હેતુ લખો.
૨. હેતુ અને ધ્યેય વચ્ચેનો તફાવત શું છે ?
૩. એકમ પાઠ આયોજન કેટલા તાસનું હોય છે ?
૪. માત્ર ભૂગોળ વિષયમાં જ ઉપયોગી હોય તેવી કઈ પદ્ધતિ છે ?
૫. નિગમન અભિગમમાં કયા શિક્ષણસૂત્રનો ઉપયોગ થાય છે ?
૬. બી.એડ. કોલેજમાં પાઠ આયોજન નોંધ કઈ પદ્ધતિથી કરાવાય છે ?
૭. પ્રવાસ દરમિયાન કઈ - કઈ કામગીરી કરવાની હોય છે ?
૮. શિક્ષક કેન્દ્રી બે પદ્ધતિ જણાવો.
૯. ભૂગોળ શિક્ષણમાં અતિ અગત્યનું ઉપકરણ કયું છે ?
૧૦. ભૂગોળ શિક્ષણમાં ઉપયોગી બે સંદર્ભો જણાવો.

પ્રશ્ન-૨ નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર બે થી ત્રણ વાક્યમાં આપો.**(૦૮)**

૧. ભૂગોળ શિક્ષકની વિષયવસ્તુના સંદર્ભે સજ્જતા જણાવો.
૨. ચાર્ટના પ્રકારોના માત્ર નામ લખો.
૩. ભૂગોળ શિક્ષકનાં બે વિશિષ્ટ કૌશલ્યો જણાવો.
૪. ભૂગોળનો ગણિત વિષય સાથેનો અનુબંધ થતું એક ઉદા. આપો.
૫. ઉપચારાત્મક કાર્ય એટલે શું ?

પ્રશ્ન-૩ નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર ૨૫૦ શબ્દમાં આપો.**(૧૦)**

૧. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિની સંકલ્પના સમજાવી તેના ત્રણ લાભ અને ત્રણ મર્યાદા લખો.
૨. ભૂગોળ શિક્ષણમાં નકશાનું મહત્ત્વ અને મર્યાદા જણાવો.
૩. આદર્શ પ્રશ્નપત્રનાં લક્ષણો જણાવો.

પ્રશ્ન-૪ નીચેના પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ૩૦૦ શબ્દમાં આપો.**(૦૭)**

૧. ભૂગોળ શિક્ષણમાં તાસપાઠ આયોજન એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ જણાવી તાસપાઠ અને એકમપાઠ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૧ નીચે આપેલ પ્રશ્નનાં ઉત્તર એક-એક વાક્યમાં આપો.

(૧૦)

૧. નક્શાના કોઈપણ બે પ્રકાર જણાવો.
૨. ઓ.એચ.પી. બીજા કયા નામે ઓળખાય છે ?
૩. ચાર્ટ એટલે શું ?
૪. ત્રિ-પરિમાણદર્શક સારણીનાં ત્રણ આયામો જણાવો.
૫. ટૂંકા પ્રશ્નોની કોઈપણ એક અગત્ય જણાવો.
૬. પૃથ્વીના ગોળાની પસંદગીમાં કઈ બાબત ધ્યાનમાં લેશો.
૭. ચિત્રની એક મર્યાદા લખો.
૮. શૈક્ષણિક ઉપકરણોના મુખ્ય કેટલા પ્રકારો છે ?
૯. પ્રવાસીઓ માટે ભૂગોળ શિક્ષણનું કયું કૌશલ્ય ઉપયોગી છે ?
૧૦. ભૂગોળની કોઈપણ એક વ્યાખ્યા લખો.

પ્રશ્ન-૨ નીચે આપેલ પ્રશ્ન પૈકી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર બે થી ચાર વાક્યમાં આપો.

(૦૮)

૧. મૂલ્યાંકનના પ્રકારો જણાવો.
૨. શાળામાં સામાયિકની કોઈપણ બે ઉપયોગિતા જણાવો.
૩. બુલેટિન બોર્ડ એટલે શું ? તે કેવું પસંદ કરશો.
૪. ભૂગોળ શિક્ષણની પદ્ધતિના પ્રકાર જણાવો.
૫. નમૂના અભ્યાસ પદ્ધતિની બે ઉપયોગિતા લખો.

પ્રશ્ન-૩ નીચે આપેલ પ્રશ્નપૈકી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર ૨૫૦ શબ્દમાં આપો.

(૧૦)

૧. ભૂગોળ વિષયનો કોઈ એક વિષયાંગ પસંદ કરી તેનું વિષયાભિમુખ અને શ્યામકલક કાર્ય નોંધ કરો.
૨. ભૂગોળ શિક્ષણમાં નમૂનાઓ અને ચાર્ટનું મહત્ત્વ અને મર્યાદા લખો.
૩. ભૂગોળ શિક્ષકની વિષયવસ્તુના સંદર્ભે સજ્જતા સમજાવો.

પ્રશ્ન-૪ નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્ન ઉત્તર આશરે ૩૦૦ શબ્દમાં આપો.

(૦૭)

૧. ભૂગોળ શિક્ષણમાં કમ્પ્યુટર અને વર્તમાનપત્રોની ઉપયોગિતા સ્પષ્ટ કરો.
૨. ભૂગોળ શિક્ષણમાં આગમન-નિગમન પદ્ધતિ સમજાવી મહત્ત્વ અને મર્યાદાઓ વર્ણવો.

*****11*****

